

SODELOVANJE JAVNOSTI V RAZPRAVI O IZHODIŠČIH ZA PRIPRAVO STRATEGIJE

Ministrstvo za javno upravo je v marcu 2015 predstavilo Izhodišča za pripravo Strategije razvoja lokalne samouprave, s katerimi je želelo preveriti, ali so vprašanja, ki so se dotlej pojavljala v strokovni in laični javnosti glede prihodnjega razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji, relevantna ali ne. S tem ni zaprlo prostora razprave, pač pa pričakovalo najširši javni odziv. Pred začetkom javne razprave o izhodiščih so bila ta predstavljena na srečanju ministra s predstavniki koalicijskih strank dne 11. 3. 2015 in s predstavniki vseh treh združenj občin dne 13. 3. 2015. Na podlagi soglasja tako koalicijskih strank kot združenj občin je Ministrstvo za javno upravo pričelo z odprto javno razpravo o dokumentu. Javna razprava o izhodiščih je trajala do konca meseca aprila. Vanjo so bile z namenom zagotavljanja čim večje vključenosti javnosti v oblikovanje tega strateškega predpisa povabljene občine, njihova združenja, politične stranke, zbornice, nevladne organizacije, poslanci Državnega zbora in državni svetniki, pa tudi visokošolski zavodi in inštituti ter druga zainteresirana javnost.

Ministrstvo organiziralo tri javne posvete z občinami in sicer dne 20. 3. 2015 v Ljubljani, dne 15. 4. 2015 v Sežani in dne 17. 4. 2015 v Sv. Juriju ob Ščavnici. Vseh treh posvetov so se skupaj udeležili predstavniki polovice slovenskih občin. Dne 9. 4. 2015 je Izhodišča za pripravo Strategija razvoja lokalne samouprave obravnavala Komisija Državnega sveta Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj skupaj z Interesno skupino lokalnih interesov. Dne 23. 4. 2015 je v Žalcu o izhodiščih razpravljalo predsedstvo Skupnosti občin Slovenije. V javni razpravi je dne 23. 3. 2015 sodeloval še IFIMES, Mednarodni inštitut za bližnjevzhodne in balkanske študije s sedežem v Ljubljani. Preko državnega portala 'e-demokracija' je ministrstvo prejelo eno stališče, poslala jo je Občina Jesenice, s stališčem občinske uprave Občine Krško pa je bilo ministrstvo seznanjeno dne 23. 4. 2015, prejelo ga je na že omenjenem predsedstvu SOS v Žalcu.

Razpravljavci so pogosto poudarili, da je javna razprava postavljena v preozek časovni okvir, ki da je preveč optimističen in bi ga veljalo podaljšati. Ključni poudarki in stališča razpravljavcev med seboj niso bili usklajeni, nekatera stališča pa so si neposredno nasprotovala. Splošno lahko stališča strnemo v naslednje poudarke:

- večina razpravljavcev je podprla način priprave dokumenta s predhodno javno razpravo o izhodiščnih vprašanjih prihodnjega razvoja lokalne samouprave,
- izhodišča za pripravo strategije odpirajo ključna vprašanja,
- strategija mora biti sprejeta v konsenzu z občinami,
- izhodišče javne razprave je bil poudarek na soobstoju dveh ravni upravno političnih oblasti, države in občin, kot sogovornikov pri snovanju prihodnjega razvoja lokalne samouprave,
- razpravljavci ocenjujejo, da javna razprava o prihodnjem razvoju lokalne samouprave krepi zavedanje javnosti o pomembnosti položaja lokalne samouprave v slovenski družbi,
- pomanjkanje strateškega javnega dokumenta o prihodnjem razvoju lokalne samouprave je v preteklosti povzročilo številne stranpoti,
- razpravljavci ocenjujejo, da je reforma lokalne samouprave pred dvema desetletjema upravičila svoj namen,
- večina razpravljavcev ocenjuje, da sistem dobro deluje in da je stabilen,
- razpravljavci so si soglasni, da sočasnost priprave strategije javne uprave in strategije razvoja lokalne samouprave lahko pozitivno prispeva k prihodnjim rešitvam tako v organizaciji državne uprave kot tudi lokalne samouprave,
- razpravljavci priznavajo, da so stališča predstavnikov občin in združenj do konkretnih vprašanj raznolika,
- strategija ne sme ponujati družbenih eksperimentov, pač pa razumne in uresničljive rešitve,
- imamo relativno enostaven upravni sistem, naj tak tudi ostane,
- strategija naj ne ponuja radikalnih posegov, ampak odpravo anomalij,
- dokument naj bo po obsegu obvladljiv in konkreten,
- predlagane rešitve naj bodo strokovno utemeljene in medsebojno koherentne, brez konkretnih interesov politike,

- ko posamezni problemi omogočajo več različnih rešitev, naj bodo te skladne z ustavno zasnovo slovenske občine in z Evropsko listino lokalne samouprave in
- prihodnje rešitve na področju normativnih podlag delovanja slovenske lokalne samouprave morajo biti rezultat trajnega dialoga med vlado in predstavniki samoupravnih lokalnih skupnosti.

Na podlagi javne razprave je ministrstvo sicer nenačrtovano zamudo v novembru 2015 pripravilo besedilo strategije. Ta izpostavlja ključne strateške usmeritve v šestih zaokroženih vsebinskih sklopih in predloge ukrepov, ki naj bi v določenem časovnem okviru pripeljali do uresničitve strateških ciljev, ki so opredeljeni v Prilogi Cilji in aktivnosti. Strategija se opredeljuje zgolj do tistih vprašanj, ki so se skozi pripravo izhodiščnega dokumenta in javno razpravo pokazala za relevantna in potrebna odziva. Zato je po obsegu obvladljiva in po predlogih konkretna.